

Zborovanje organiziranega delavstva v Penna.

OPOZICIJA PROTI KONSKRIPCiji DELAVSTVA.

Za delavstvo so važne postavbe za socialno zavarovanje.

Pittsburgh, Pa. — Tukaj zboruje sedemnajsta letna konvencija "Pennsylvanske delavske federacije." James H. Maurer, predsednik federacije, je rekel v svojem otvoritvenem govoru: "Tistim, ki zahteva o. konskripcije delavcev, povem, da ne morejo rabiti vojne kot izgovor za nasiljenje delavstva: da bo ameriško delavsko gibanje opoziralo konskripciji delavcev za industrijo, dokler ni zadnji dolar profita v drugi bogastva konskripciran."

V svojem poročilu je rekel, da delave v Pennsylvaniji bolj stalno delajo v zadnjem letu kot v kateri drugi državi, če odšteje itrajke. Poročal je, da sta bili v minulem letu ustanovljeni dve državni komisiji, da študirajo zdravstveno stanje delavcev in zavarovanje proti starosti. Priporočil je, da se zakon za zavarovanje proti poškodbam spremeni. Odpravijo naj se privatne zavarovalne družbe. Zavarovanje naj prevzame vlada.

Z ozirom na komisijo, ki študi zavarovanje proti starosti in kateri Maurer predseduje, je Maurer rekel: "Čutim, da je bilo to dan, ko bodo skrbeli za nevarne, bolnike in ranjene, starejše in pohabljenec po načinu, ki odpravi pravi krščanski civilizacijski."

Izjavil je, da državna komisija za javno potrebo ne more prirediti kompanije za javno potrebo, da bi imela tako raznate stvari, ki za uslužbenca napravi boljše razmere."

Za njim so govorili voditelji strokovno organiziranega delavstva. Jedro vseh govorov je bilo, da vojna in kakšno delo vrede na ljudi v nji.

V začetnem štadiju je tudi gibanje, da se združi v enoto 3,000,000 strokovno organiziranih delavcev in 4,000,000 farmarjev. O tem gibanju je poročal Gifford Finchot, bivši zvezni vrhovni gozdar in priporočil, da se strokovno organizirani delavci zavzamejo za stvar.

Mr. Pinchot je rekel, da farmarjem nasprotujejo ravnotežni nekaptalistični interesi in da interesi farmarjev in delavcev v mnogih rečeh enaki.

Pred konvencijo je tudi resolucija, ki odobruje, da se uvede splošna prohibicija v Združenih državah, o kateri bo precej živahna debata.

ZASACENI TATOV.

Albion, Pa. — Dva tatova so našli o polnoči, ko sta pregledovala žepa železniških delavcev v delavnici Pittsburg & Lake Erie železnice. Tatova sta nevarno obkrožila Mike Radoniča, železniškega delavca, in sta skočila na pramo lokomotivo, ko sta opazila, da prihajajo delavci od vseh strani, ki so jih privabili streli. Pognala sta lokomotivo v svojo p. a daleč nista prišla, ker je nekaj sto jardov proč stala druga lokomotiva. Skočila sta z lokomotive in jo pustila, da je treščila z vso silo v lokomotivo na tlo.

Delavci so našli Radoniča s kroglo v tilniku in desni rami. Tatko ranjenega so prepešili v bolnišnico Providence.

Tatova sta okradla sedem delavcev in odnesla \$180.

LENI ALKOHOL POVERJOČIL SMRT.

Pueblo, Colo. — 62-letni Pedro J. je izpil pol pinta lenega alkohola in je umrl nekaj ur kasneje v bolnišnici. Njegova hči je izpila alkohol, da se maše po glavi, ki jo je bolela, oče ga je izpil, ker ni vedel, da je leni alkohol hud strup.

Močna prekmorska armada cilj v letu 1918.

PO RAZNIH CENITVAH BO ŠTELA 2,000,000 MOŽ.

Novincev posevejo toliko, kot jih lahko opremijo.

Washington, D. C. — Vojni departament je odločil, da bo pred koncem tega leta 1,500,000 bojevnikov, vseh skupaj pa 2,000,000 mož v Franciji.

Po programu bodo mobilizirali 1,500,000 mož od drugega poziva med majem in decembrom. Poleg bodo pa še poklicali v armado mož, da nadomestijo vojakke, ki so odšli v Francijo.

Po oficijelni izjavi vojnega tajnika je bilo v Franciji nad 500,000 mož 1. maja in po prvem maju bodo odhajale čete takole na bojišče:

1. maja v Franciji nad 500,000
Po cenitvi do 1. junija 800,000
Po cenitvi do 1. julija 1,000,000
Cilj do koncem leta 2,000,000

Pred prvim majem je bilo manj kot 500,000 mož v Franciji. Vojni tajnik Baker je podal izjavo, da jih je nad pol milijona onkraj morja, iz vojaških ozirjev je seveda zamolčal natančno število, da ne služi sovražniku za informacijo.

Cete so torej odšle v velikem številu v Francijo, da bo tam po konzervativni cenitvi prvega junija 800,000, do prvega julija pa okoli enega milijona mož.

Če bi vsak mesec po 1. juliju odšlo v Francijo 150,000 mož, tedaj bi jih bilo tam do koncem leta 900,000. Vojni departament je pa prepričan, da jih vsak mesec lahko pošlje mnogo več tisocev prek oceanu, raditega velja za cilj 2,000,000 mož.

Končni načrt za drugi poziv ni definitivno izdelan, toda po načrtu, ki so ga pričeli rabiti s prvimi majem, se vrši mobilizacija takole:

Vsak naslednji mesec 150,000
Pozvanih v maju 400,000
Od maja do decembra 1,450,000

Vojni tajnik je vprašal kongres, da mu dovoli pozvati pod zavo toliko mož kot jih potrebuje in da se ne glede mobilizacije ne napravi obojite, da bo kajzerjeva armada poražena. Na podlagi te zahteve lahko vsako dela račune, koliko mož pošljejo v Francijo po prvem maju. Seveda so to ugibanja in natančne številke izvezo mogoče še le po vojni, ko ne bodo več mogle služiti sovražniku za informacijo.

Po vojnem programu, ki ga je izdelal vojni departament imamo lahko do koncem leta 4,000,000 mož pod orožjem.

ZA \$75,000 ŽGANJA ZASEŽENEGA.

Denver, Colo. — Tihotapstvo z žganjem evre bujno, odkar je država postala suha. Tihotapci kupujejo žganje v Wyomingu, in ga od tam vozijo po skrivnih potih ali pa v ovtomobilih v Colorado. Kako razvito je tihotapstvo, govori dejstva, da so drž. konstablerji v okrajih Adams, Weld in Larimer v prvih treh mesecih zaplenili žganja, za katerega so tihotapci v Cheyennu plačali \$25,000 in bi v Denverju zanj dobili \$75,000.

Konstablerji so izvršili osem in šestdeset aretacij. Zaplenjenih zavojev z žganjem je bilo 5,500, ki so bili različne velikosti od enega kvarta do zaboja, v katerem je bilo tucat kvortov. Poleg so zaplenili še tri avtomobile, ki so bili opremljeni z najboljšimi motorji za hitro vožnjo.

ZDRAVNIKI ORGANIZIRAJO ZBOR PROSTOVOLJCEV.

Washington, D. C. — Zdravniki, ki niso sposobni za zdravniški rezervni zbor v armadi, organizirajo zbor prostovoljcev. Organizacijsko delo je prevzela zdravniška sekcija v narodnem obrambnem odboru.

Kampanja za 'Rdeči križ' prične v pondeljek.

TREBA JE NABRATI \$100,000,000.

"Rdeči" križ izvršuje humanitarno delo.

Chicago, Ill. — Predsednik Wilson je izdal dne 7. maja proklamacijo, s katero je določil teden, ki pričenja z 20. majem, za teden "Rdečega križa", v katerem prične kampanja, da se do seže drugih sto milijonov dolarjev za "Rdeči križ."

Predsednik se s svojo proklamacijo obrača do vseh slojev ameriškega ljudstva, da podpira "Ameriški rdeči križ" ravnotako ženerozno kot v letu 1917.

"Rdeči križ" vrši v vojnem in mirnem času humanitarno delo. Velike važnosti je "Rdeči križ" v mirnem času, če se pojavijo velike naravne katastrofe, ali se večjo nalogo vrši "Rdeči križ" v vojnem času, ko skrbi za fante in može, ki so odšli na bojišče. Toda "Rdeči križ" ne skrbi le za bojevnike na bojnih poljanah, ampak vrši tudi ogromno humanitarno in za človeško družbo neobhodno potrebno delo za bojno fronto.

Sedanja svetovna vojna med demokracijo in avtokracijo zahteva ogromne žrtve na bojiščih. Če pade vojak na bojišču, je človeška družba izgubila enega delavca, eno človeško delavno moč, ki je v mirnem času neprecenljive vrednosti, ko bo treba graditi, kar je porušila in uničila vojna. Naloga "Rdečega križa" je, da ohrani drugo življenje, izgubljeno na bojišču. "Rdeči križ" se vrudi v Franciji in Italiji, da ohrani mladence pri življenju, kajti njih življenje je dragoceno za človeško družbo. Za otroke je treba skrbeti, da ne postanejo žrtve bele kuge — jetike. Hitro nalogo vrši "Ameriški rdeči križ" v polni meri.

Vojna je pregnala iz nasodnih pokrajin in na katerih se vrše boji na tisoče otrok, žen in starikov. Te ljudi je treba oblačiti, hraniti in preskrbeti jim je treba streho. In tukaj zopet najdemo "Ameriški rdeči križ", ki izvršuje to nalogo.

Nemogoče je naštet v detajlih delo "Rdečega križa" za ohranitev človeških življenj. Našli bi lahko sto načinov takega dela, pa bi še ne navedli vseh.

"Rdeči križ" seveda potrebuje za izvrševanje tega dela denar, kajti brez denarnih sredstev ne more vršiti tako zavišene naloge.

Da "Rdeči križ" dobi potrebna denarna sredstva za izvrševanje svojega humanitarnega dela, se obrača do vsega ameriškega ljudstva, da ga podpira. V pondeljek prične kampanja za "Ameriški rdeči križ," da se nabere potrebnih sto milijonov dolarjev. Nikdar ne tšičite svojih žepov, ampak vsak naj daruje "Rdečemu križu" po svojih sredstvih. Vsak cent, ki ste ga dali "Rdečemu križu," ste darovali v plemeniti namen in za izvrševanje humanitarne naloge.

VOJAKI SI MORAJO POPRAVITI Zobe.

Washington, D. C. — Armadni zobozdravniki popravijo vojakom zobe zastoj, kljub temu pa nekateri vojaki nečejo, da jim popravijo zobe. Ta odpor je povzročil, da je vojni departament odredil, da pride vsak vojak pred vojno sodišče, če ima slabe zobe in se vpira, da mu jih popravi zobozdravnik.

VOŽNJA VST. LOUISU 6 CENTOV.

Jefferson City, Mo. — Komisija za javne potrebe je dovolila cestnoželezniški družbi, da računi za vožnjo v mestu 6 centov. Odredba postane veljavna s prvimi junijem.

Občinski svetovalci so proti diktatorstvu.

SI NE DAJO UKAZOVATI OD KORPORACIJSKEGA PRAVDNIKA.

Zdaj določijo s posebnimi odredbami njegov delokrog.

Chicago, Ill. — Občinski svetovalci, ki žele, da je pravda proti plinski družbi za \$10,000,000 hitro končana, čeprav se temu korporacijski pravdnik Ettelson vpira, so vzeli v pretres predlogo, da določijo natančno delokrog korporacijskega pravdnika.

Občinski svetovalci menijo, da tvori mestni svet najvišjo zakonodajno oblast v mestnih zadevah. Zato je po njih mnenju treba določiti delokrog korporacijskega pravdnika, da si ne bo priustoval diktatorskih pravic.

Ettelson je naznanil, da apelira na najvišje sodišče, če sodnik Torrison odloči proti njemu in izreče, da nima višje oblasti kot mestni svet.

Nekateri občinski svetovalci se boje, da Ettelson s to taktiko doseže, da se pravda proti plinski družbi zavleče za nedoločen čas in to je povzročilo, da sta se mestni svet in pravdnik Donald R. Richberg postavila odločno na nogo proti takemu početju.

Mestni svet ni nikdar poskusil postaviti ne kakšnega diktatorja, da ne ukazuje, pravijo občinski svetovalci. In če je kaj takega v sedanjih mestnih odredbah, tedaj je treba odpraviti.

Seveda Ettelson se tudi pripravlja za bitko z občinskimi svetovalci. Iz njegove pisarne so se razširila govornja, da nastopi proti povzročanju plače mestnih svetovalcem za \$500 na leto. Kjub temu je pa prišel glava, da obstajajo med mestnim pravdnikom in mestnim svetom in mestnim svetom prijateljske razmere in da korporacijski pravdnik ne nastopi proti povzročanju plače mestnih svetovalcev.

Mestni svetovalci pravijo, da korporacijski pravdnik mati, čemu, da bo stvar kar tjevidna korporacijski pravdnik moti, čemu Janez, ki se dajo ujeti v lepimi besedah, ko gre za interese prebivalcev v Chicagu. Par sto dolarjev plače na leto, ni po sodni mestnih svetovalcev nič v primeru s koristmi mestnega prebivalstva.

Sodnik Torrison je rekel, da po da v nekaj dneh razsodbo, če za stopa pravdo Donald R. Richberg, nastavljen kot pravdnik mestnega sveta, ali nastavljen kot korporacijskega pravdnika, ki ga je hotel Ettelson pred nekaj dnevi odsvetiti.

Ettelson je argumentiral dvadsi pred sodnikom, da dokazuje, da ima višjo oblast kot mestni svet, legalnih vprašanjih in da se mu n. treba pokoriti odredbam mestnega sveta.

PORTORIKANSKE LADJE BO DO PREVAŽALE SLADKOR V ZDRUŽENE DRŽAVE.

San Juan, Porto Rico. — Parafski in skušnje, ki lahko prepelejo 130,000 vreč sladkorja, so odpule proti Kubi, da nalože sladkor za Ameriko.

V marec je 19 parnikov naložilo približno 400,000 vreč sladkorja.

VELIKA ŠKODA VELED EKSPLOZIJE GAZOLINA.

Springerville, Ariz. — V neki gorazi je eksplodirala posoda za gazolin in takoj je bila gorazha v plamenu. Zgorelo je trinajst avtomobilov, hotel White Mountain in poslopje, v katerem se nahaja Mound alley banka. Škoda cenijo nad \$50,000.

VREME.

Danes mogoče deževni nalivi, južni vetrovi se spreminjajo v zahodne. Sečni vzhod ob 5:27 a. m., sečni zahod ob 8:05 p. m.

Drzen napad angleških letalcev na Saarbrueck.

Na zapadni fronti se nadaljuje topniška bitka.

Italijani zopet v ofenzivi.

London, 17. maja. — Skvadron angleških eroplanov je večeraj jutraj dvignil v zrak, preletel bojno fronto in plul naravnost proti Saarbruecku v renski Prusiji, ki se nahaja več kakor dvesto milj od angleških oporišč v Belgiji in trideset milj od francosko-nemške meje. Ves čas med poletom se je pa vršila dirajoča bitka med angleškimi in nemškimi avijatikci. V začetku se je pognalo v zrak deset nemških letalcev za angleškimi eroplani, a ob času, ko so zadnji prileteli nad Saarbrueck, je bilo v boju 25 Nemcev z napadaleci.

Angleški letalci pa niso le dospeli brez ovire na svoj cilj, temveč so izvedli do plence svoj uničevalni program. Vrgli so 24 težkih bomb na kolodvor in tovarne; ko je bilo njihovo delo končano, so se Angleži spustili v boj z Nemci in zagnali na tla pet sovražnih eroplanov. Ko so se vrnili na svoje oporišče, je manjkalo enega letalca, ki je bil izstreljen nad Saarbrueckom.

Bila je ena najdrzejših in najbolj učinkovitih zračnih ekspedicijskih, kar so angleški avijatikci izvršili na nemškem teritoriju v tej vojni.

106 eroplanov padlo v dveh dneh. Po uradnih poročilih angleškega francoskega in nemškega vojnega stana je v zadnjih dveh dneh padlo 106 letal v srednji evropski bojni na zapadni fronti. Angleži so vrgli v torek deset in v sredo 38 nemških eroplanov poleg petih, ki so jih uničili pri poletu v Nemčijo. Francozi so uničili v sredo 18 in Američani tri sovražne eroplane. Nemci pa poročajo, da v sredo sblili na tla 33 angleških in francoskih letal.

Ameriške čete na britiški fronti. Z ameriško armado v Franciji, 17. maja. — Ameriške čete so dospеле na severno fronto v Franciji in so pod vodstvom angleškega ooveljstva.

Ameriške baterije na francoski fronti v Pikardiji so v prejšnji noči zopet povzročile velik požar v Montdidieru pri neprestanem bombardiranju nemških položajev. Nemci so odgovarjali s ognjem iz strojnih pušk v okoliščini Cantignyja. Bilo je nekaj spopadov med patruljami; neka sovražna patrulja se je morala umakniti. Nemški avijatikci so bili večeraj zelo aktivni kljub vročemu ognju s tal; Francozi so vrgli dva na tla.

Ameriški vojaki so opazili, da imajo Nemci železne eroplane, ki lahko prelete 50 milj na uro in so sijo šestcentimetrske topove. Američani so jih takoj krstili "leteče tenke".

Topniška bitka se nadaljuje. London, 17. maja. — Vojni stan javlja danes, da je sovražnik sinoči razvil veliko artilerijsko delavnost severno od Hingesa v Flandriji. Vzájemna kanonada se vedno traja tudi na drugih krajih in razen par manjših vpadov ni z bojišča nič novega.

"Express" ima poročilo, da je kajzer Viljem zopet na fronti, kjer nadzoruje priprave za ponovitev ofenzive. Po vesteh iz Amsterdamu je Belgija polna vojšta. Sveže čete prihajajo iz Romunije. Nemške ranjence v Monsu so premestili nekam v Nemčijo in naredili delati prav blizu bojne črte, kjer izkladajo strelivo iz vlakov.

Pariz, 17. maja. — Francoski vojni stan pravi danes, da je bilo vso zadnjo noč ljuto bombardiranje v okoliščini Heillea. Blizu Meunil St. Georgesa je bil odbit manjši nemški napad in južno od Cauty-Sur-Matza so francoske čete poročile v nemško postojanko in ujele 40 mož. Na južnem bregu reke Oise so francoski topovi zdrobili lokalne nemške napade.

Nemški generalni štab je sinoči poročal, da ni z zapadne fronte nič novega.

Novi italijanski napadi. London, 17. maja. — Na italijanski fronti vzhodno od reke Brente so izbruhnili ponovni boji in Italijani so napadalec. Avstro-nemške čete so prišle bori se v defenzivi, namesto da bi pričele toliko ognjevano ofenzivo. Sovražnik brani postojanke, na katerih se nahaja še od lanske jeseni.

Rim, 17. maja. — Vojni stan poroča: "Naša pehota je napadla sovražne zakope na gori Asoloni in pobila del sovražne garnizije; ostali del je pobegnil in nekaj mož je padlo v naše roke. Angleške patrulje so napadle sovražne položaje v Canovi in ujele nekaj mož. Sovražnik je parkrat poskušal doseči našo sprednjo črto v dolini Rošle, Fortini in Posini, toda ni se mu posrečilo. V dolini La Garina in Arsa ter na planjavi Aslago se nadaljujejo topniški boji."

Dnevni seznam izgub. Washington, 17. maja. — Vojni departament je danes objavil listo 106 imen. Izgube so porazdeljene: 15 mož ubitih v boju, šest jih je umrlo za ranami in štirje sledi bolezni, eden je umrl valed strupenih plinov, dvanajst mož je težko in 80 lahko ranjenih, osem jih pa pogrešajo.

Nemčija bo mobilizirala 16letne dečke. Amsterdam, 17. maja. — "Telegraaf" poroča, da bodo v Nemčiji pozvali k vojaškom naboru šestnajstletni dečki 1. oktobra t. l.

Splošna mobilizacija v Italiji. Washington, 17. maja. — Iz Rima poročajo, da je v Italiji sleherni možki od 18. do 45. leta v službi armade ali mornarice. Več kakor štiri milijone mož je pod orožjem in Italija ima danes na bojišču več vojakov kakor jih je imela kdaj poprej.

Celo slepci, gluho-nemci in drugače pohabljeni možki so v vojaški službi kajti vsakdo je dober za nekakšno porabo. Slepci na primer služijo kot učitelji oslepelim vojakom.

V Nemčiji pričakujejo peto zimno vojno. Bern, Švica, 17. maja. — Konrad Hausmann je izjavil v vrtimberškem državnem zboru, da bo vojna trajala še prihodnjo zimo, kar je neizogibno.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov na vas, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2887 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2887 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (April 30—18) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

ZAKAJ MORATA BITI NEMČIJA IN AVSTRO-OGRSKA PORAZENI?

Nemčija je s svojim kaiserjem in svojimi kraljički in knezi še danes fevdalna država. Črnožolta monarhija je pa fevdna posest Habsburžanov. Nemčija in Avstro-Ogrska nista moderni državi kot na pr. Združene države, Francija ali Velika Britanija, v kateri ima parlament najvišjo in odločujočo moč v vseh državnih poslih, ampak sta fevdalni državi, v katerih se vladajoči krogi trudijo, da fevdalizmu pripomorejo zopet do nekdanje veljave in moči.

Fevdalizem je imel največjo moč od šestega do osmega stoletja. Obstal je pred to dobo in danes je ohranjen v zaostalih državah. Dobo, v kateri je fevdalizem vladal, z neomejeno močjo, imenujemo mračnjaški srednji vek. Nemogoče je nam opisati v enem članku vsa grozodejstva, ki jih je izvršil fevdalizem, ko je imel moč, da jih nekanovano izvršuje. Bili so strašni časi za človeštvo in civilizacijo, kajti fevdalizem smatra državo za privatno lastnino vladarja, ki jo podeduje sin od očeta, kot kmečki sin kmetijo. In če je po fevdalnih načelih država privatna lastnina vladarja, so po teh načelih tudi ljudje privatna lastnina vladarja. Vladar je nedotakljiva oseba. On lahko izvrši vse, kar hoče. Njegova neumna dejanja so vzvišena modrost, in gorje podaniku, ki se spodtika nad bedastimi čini vladarja, kajti on ima sodnike, policaje, žandarje, ječe, višice itd., da lahko kaznuje take "nespodobnosti" od strani podanikov. V kazenskih zakonikih, ki so bili sprejeti na njegovo željo, je lepo zapisano, kako se postopaj s podaniki, ki omalovažujejo vladarja, brijejo norce iz njega ali celo trdijo, da je izvršil nekaj neumnega.

Po teh časih skominja kaiserja, Habsburžane, nemške kraljičke, kneze in junkerje. To je vzrok, zakaj so izzvali sedanjo vojno in vztrajajo v nji trdovratno. Ubiti hočejo demokracijo in pripomoči fevdalizmu do nekdanje veljave in moči.

Te dni je sporočil brzojav, da sta imela kaiser in avstrijski Korle skupen sestanek, na katerem sta določila kar štiri nove kralje. To imenovanje dokazuje jasno kot beli dan, kaj je vojni cilj nemških in avstrijskih avtokratov. Nove monarhije hočejo, da se utrdi še bolj fevdalizem na domačih tleh. Nemški in avstrijski avtokratje ne vprašajo ljudstva, kakšno vladno formo želi, ampak določijo jo sami in ne vprašajo ljudstva, če mu je všeč.

Vojni cilj Združenih držav in njenih zaveznikov so tem ciljem nasprotni kot voda ognju. Združene države se bojujejo za pravičen in trajen mir in da po predsednikovih besedah vsak narod odloči o svoji usodi. Vojni cilj Združenih držav in njenih zaveznikov je demokracija, kaiserja in avstrijskega Korla pa fevdalizem z najbrutalnejšo avtokracijo. To je vzrok, da morata biti Nemčija in Avstro-Ogrska poraženi, če nočemo, da se človeška družba zopet ne prične vračati nazaj v mračnjaški srednji vek, v katerem so vladarji višje cenili navadnega zajca kot človeka, ki ni prišel na svet s konjskimi ostrogami. Z.

V Kanadi se strokovna organizacija med delavci prav dobro razvija. V zadnjem letu so strokovne organizacije pridobile nad 20 odstotkov na članstvu. Po statistiki kanadskega delavskega departamenta je bilo v Kanadi koncem leta 1917 strokovno organiziranih 204,360 delavcev. Število organiziranih delavcev se je pomnožilo za 44,223, število lokalnih organizacij pa za 132. Vseh lokalnih organizacij je 1,974.

Strokovno organizirani delavci še vedno vstopajo v armado kot prostovoljci in vstopilo jih je okoli 5000 več kot v letu 1916. Odkar je izbruhnila svetovna vojna in koncem leta 1917 je vstopilo prostovoljno v kanadsko armado 26,416 strokovno organiziranih delavcev.

Kanadske strokovne delavske organizacije so apelirale na svojo vlado, da brani ljudstvo pred profiterji, da

se vojni profiti uporabijo za vojne troške in da vlada razširi poddržavljenje na vse strani.

Snuje se tudi močna delavska stranka z delavskim programom in ljudskimi zahtevami.

Plačajte dohodninski davek in pomagajte poraziti nemško in habsburško avtokracijo.

Če plačate pravočasno dohodninski davek, bo kajzerja kmalu minila ošabnost.

DOPISI.

White Valley, Pa. — Minila je dolgotrajna zima in nastopila je cvetoča pomlad; vse v naravi je oživel in vse v naravi se raduje; ne vse: Ljudje, najpogostejša in najplemenitejša stvar na zemlji nimajo prave radosti.

Že četrto leto, od kar traja največja vojna v zgodovini sveta, se bliža svojemu koncu. Moloku vojne je bilo žrtvovanih že milijone mož. Imperijalizem je zahteval že strašne žrtve in nove še vedno zahteva. Marsikdo izmed nas ima sorodnike v armadi, bodisi tukaj, ali onostran morja. Tisti, ki so v ameriški armadi, se bore za demokracijo, za samoodločevanje narodov. Naši sorodniki, ki se nahajajo v avstrijski armadi, se bore v nji proti svoji lastni volji za interese nemškega kajzerja in pruskega imperijalizma, ki stremlje po svetovni nadjadi.

Dosedaj je lahko že vsakdo spoznal, da se Nemčija ne bori za svojo obrambo, kot so včasih izjavili kajzerjevi ministri, nego ker hoče nadvladati ves svet. Edino kak fanatiki sanjači more trditi, da se Nemčija bori, ker je v vojevanje prisiljena po njenih sovražnikih.

Stališče, ki ga zavzema sedaj avstrijski cesar Karl, je podobno konju, ki ga ima okružen voznik na vseh straneh in ga vodi kamor hoče. Voznik avstrijske države je kajzer Viljem. V Berlinu goščje, na Dunaju pa plešje; ljudstvo je sito vsega hudega in si želi miru in počitka, pa si ne misli pomagati, ker je habsburška sila prevelika in strojne puške pretevilne. Mnogi zatirajočini teptane ljudstva prišakujejo pomoči od zunaj. Kadar vidijo v letih poročila, ki avstrijski ali nemški smagi, jih vselej zaboli, ker smagajo svoje osvoboditev za toliko bolj oddaljeno. Toda, ljudstvo kljub temu ne obupava, ker se zaveda pravičnosti svoje borbe. Skupine narodov, ki so prišle iz držav, ki imajo te narode podjarmljene, so se organizirale, da pomagajo svojem narodom v njihovi boju za svobodo, ki jo bodo dobili s pomočjo držav, ki so zapadle v svoj vojni program samoodločevanje narodov. Vojne še ni konec in Nemci še niso v Parizu. Nemci so svojemu ljudstvu obljubili mir že za to poletje, toda zdaj se, da so ga enkrat s svojimi obljubami zopet prevarili.

Demokracija ima svojo zasvo, bo pri ljudstvu in to ljudstvo se bo odnehalo, dokler ne bo stri nemški militarizem. Njegovo mesto pa zavzame tudi v Nemčiji prava demokracija.

Slovensko republikansko združenje je organizacija med ameriški Slovenci, ki zavzema stališče prave demokracije. Slovensko republikansko združenje bo v stanu mnogo koristiti našemu narodu, če ga bodo ameriški Slovenci dovoljno podprli gmotno in moralno.

Nesreča za nas je ta, da je med nami vedno nekaj ljudi, ki imajo silno ozkotirne misli. Ko bi jih človek ne pomiloval vseh njihovih smehlin in ničnih argumentov ob enem, potem bi jim želeli pameti, ako bi se kje sploh dobila. Až nekateri ljudi je ni, pa če jih učite in jim dopovedujete noč in dan. "Ja, kaj bodo rekli naši rojaki, bratje in prijatelji v stari domovini, ko bodo zvedeli, da sem podpiral vojno proti Avstriji, kupoval bonde vojnega posojila in sodeloval v propagandi za SRZ?"

Smešno in žalostno je to za onega, ki prihaja na dan s takim govorčenjem. Ni jim niso izdala poročila, da je avstrijska vlada dala pobesti tisoče naših rojakov. Imeli so priliko čitati v listih poročila o grozljivih političnih preganjanjih Jugoslovancev. Ljubljanski grad in druge ječe so bile polne političnih zločincev. Kaj so politični zločinci? Za političnega zločince je avstrijska vlada smatrala vsakega, ki je le z besedo zrlil kaj takega, kar je bilo protiaustrijskega, to se pravi, da ni odobral avstrijske vsenemške zatiralske politike. Naši ljubi rojaki so imeli vendar priliko čitati, da je vlada takoj v prvem letu vojne razpustila skoro vsa slovenska društva, kulturna in politična, ustavila različne slovenske liste, tiste politike pa, ki niso prišli kričati: "Slava Habsburžanom", je vlada dala a-retirati ter jih internirala. Med temi interniranci so bili zastopniki vsi slovenski sloji, vseh stanov in vseh strank. Pri tem pa so se sistematično nadaljevali justični umori, ali boljše povedano, umori vojnega sodišča. Mera je postajala vedno bolj polna in nekateri izmed Jugoslovancev so po silnih težavah pobegnili čez mejo, ter prosili zunanjí svet hitre pomoči za svoje rojake. Časopisje izven centralnih držav je zvedelo za kruto taktiko avstrijskih vojni oblasti in je temu posvečalo cele kolone poročil. Medtem je umrl ljubljenski avstrijskankov, pod čigar vlado so se godila vsa ta grozodejstva, in na njegovo mesto je prišel prestolonaslednik Karl. On je poskušal dokazati, da bo pravičen vladar svojim narodom, pa je šel celo tako daleč, da je "pomilostil" število slovenskih politikov in sklical državni zbor. In tedaj so imeli ameriški Slovenci gotovo dovolj prilike čitati o interpellacijah slovenskih in drugih jugoslovanskih poslancev o stoterih umorih vojnega sodišča za najmanjše prestopke. Ako bi se taki prestopki kaznovali v Združenih državah, smrtje, bi imeli rehelji vedno dovolj dela. Sedaj ti pa pridajmo naši ljubi rojaki in vprašujejo: "Kaj bodo rekli naši ljudje v domovini, če se bomo borili proti Avstriji?" Ali veste, kaj bodo rekli? Z ljubljeni vsi bodo nagnali, ko zvedo za habsburške početje svojih bratov v deželi, kjer se imeli dovolj krstjaskih Slovencev za osvoboditev, pa jih niso podpirali. Mar mislite, da so razmere v domovini danes, po 4. letih vojne, take, kakršne so bile, ko ste vi zastupili svoj rojstni kraj? Danes vlada po tistih krajih, kjer se je preje na vse moč hvalilo in častilo cesarja, revolucionarno razpoloženje. Ali si morete misliti vedje premene v političnem mišljenju našega naroda, kot da sam ljubljanski škof nastopa proti vladi? In tega lahko vsakdo, ki ni politično slep, sklepa, da mora v naših krajih v domovini vladati največja tiranija, drugače bi se duhovščina, ki je bila vedno najpogostejša dekla avstrijske politike gotovo ne upirala. Če izprevidite vse to, potem nikar ne prihajate na dan s takimi vprašanji, nego se pridružite Slovenskemu republikanskemu združenju, ki ima namen pomagati Slovencem in Jugoslovancem v domovini do osvobođenja.

Vsi avstrijski narodi so danes v boju proti vladi. Ravno iz tega razloga je vlada odgovorila avstrijski državni zbor in sedaj bo vlada lo par dunajskih in ogrskih ministrov s kruto silo preganjanja, dokler ne zmaga prištati demokracije. Demokracija pa zmaga popolnoma šele takrat, ko se porazi Nemčija in njena črnožolta zavezništva.

Dne 5. maja smo imeli tu shod, na katerem je govoril sodrug g. E. Kristan o pomenu Slovenskega republikanskega združenja. Ustanovili smo tudi lokalno organizacijo; seveda, stvar je šla bolj težko, ker so tukajšnji rojaki prebojeji in vidijo strahove pri beleni dnevi. Že več, kot tedaj dni pred shodom so videli v duhu polje, ki bo na dan shoda gnala pristaše SRZ, člani soc. kluba štev. 195 in vse tista, ki se bodo udeležili shoda v ječo. Ki je nastopil E. Kristan na klubovi seji dne 4. maja in nam predaval o socializmu, je bilo navzočih komaj kakih 15 ljudi, klub pa šteje 40 članov. Ali so tudi ti tako strahopetni, da se ne upajo pokazati v javnosti? Saj vendar nismo nikoli hudodejeli. Za marsikterim oglom pa so stale posamezne osebe in opazovale, kdaj se prikaže, o j groza, držav-

na policija in aretirava navzoče druge. Imen teh junakov ne bom imenoval. Govorili so, da je vsa gric poln policije. Pozneje pa tako razočarano. Bili so le gošci na pihala iz Burdine, Pa. Ko je bil strah razkrinkan, se je nabralo na naši veselici toliko ljudi, da še nikdar toliko na nobeni prireditvi v tem kraju. Kajne, strah je v sredi votel, okoli kraja ga pa nič ni.

Na shodu dne 5. maja se je pokazalo, da ni več toliko strahopetnežev. Sicer se pa starokopitarji klapske Avstrije nikakor ne morejo sprijazniti s misljo, da je tudi Karl dober za ovčjega pastirja in za odmetavanje snega, kot na primer ruski car, ne pa samo za vladanje narodov. Seveda, nemška komanda, to je za vsa nekaj imenitnega; "abtaht" in "erštel" vam jako ugaja. Sreča za vas je, da se nahajate v deželi, kajti drugače bi vso avstrijsko nemško komando prav gotovo prekinjali, če bi že ne gnili na galiskih ali arbskih bojiščih. Vidite, mi pristaši Slovenskega republikanskega združenja ne ljubimo kločiti in jih ne želimo sebi niti drugimi.

S kralji in cesarji nismo prijatelji in ne bomo prav nič protestirali, kadar se bodo umaknili po božji milosti v nezaluzni pokoj. Vsem mlaščem na povemo, da smo Slovenci narod, ki je pripravljen boriti se za demokracijo in je to v dostih bojih že dokazal in ravno to bo, oziroma je že dokazal, da razume pomen borbe civilizacije proti srednjeveškemu fevdalizmu, ki ga zastopa nemški kajzerizem.

Posamezni lahkomišljenici pa bodo tudi enkrat prišli do spoznanja, da so bili v zmoti, ker so si predstavljali razmere v domovini drugače, kot so bile v resnici. Vsem tistim, ki se zavedajo današnje borbe pa ključem: V vrste Slovenskega republikanskega združenja in naprej v boju za demokracijo in osvobodjenje človeštva.

Boritelji za svobodo.

Moline, Ill. — Kot sem že večkrat poročal, so tu za dober zaslupek precej ugodne prilike, toda če bi bile lažje, če bi delavstvo malo čutilo smuče sebe. Ako družbe zbirajo plačo za en cent na akordnem delu, potem mnogi delavci pomislijo, da je ista, če en dan, pa hočejo napraviti vse v enem dnevu. To se ne dogaja samo v Moline, nego v vseh industrijah, v katerih je v sistemu akordno delo. Vedno in povsod sem zastopal stališče, da se akordno delo odpravi. Proti akordnemu sistemu lahko navedem številne razloge, ki so v korist delavcu. Tisoče delavcev je poglaval akordno delo v prezgodnji grob, zakaj ker so se mučili in gnali za velikim zaslužkom. Delali so dan na dan, kot da imajo živeti še sto let za vsakim delavnikom. Recimo, da je družba določila primerno plačo za kontraktno delo. Delavec, mesto da bi delal počasi, se je gnal za živem in mrtve, da je več zaslužil. To je družba gledala mesec dni, a nekateri ljudje, ki bi morali biti le vedno pravi sužnji, so se gnali pri delu še bolj kot preje, zato, da so ravno toliko zaslužili. Zopet je sledilo znižanje plače. In tako gre v proces pri akordnem delu vedno naprej. Najslabša stvar pri tem je ta, da morajo tudi tisti, ki bi vendar delali zmerno, slediti tistim pehalcem, ki garajo kot črna živina. To je sistem kontraktne dela. Pri tem pride v poštev še favoriziranje, "mazanje", prikupovanje in druge take stvari.

Poglejmo ogromno število bolnikov samo pri naši organizaciji. Vedna vseh bolnikov triva od dela; teška dela v rudnikih in promogokopih, rudistoplinah po zapadu, jeklarnah po vzhodu in druga teška in nevarna dela črpaajo življenjske sile delavstvu. Dobro, pa recimo, da je temu kriv kapitalizem; pri tem pa bodimo vsaj toliko pošteni, da priznamo tudi nako krivdo. V Ameriki so se dogodili slučajji po raznih industrijskih podjetjih, kjer so si delavci lajevali strajkanje delovnega časa. Vsebinsko mislaj, da je to delo akordno. Delavci niso smeli hoditi v tovarno pri glavnem vходу pred samo uro; ker pa se jim je delo dobro, če se kakš desetica več zaslužil, so se posluževali raznih stranskih vhodov, ali pa se plesali čez ograjo, samo zato, da so lahko prišli delati kake pol ure preje pred določenim časom. Družba je en čas opazovala in ker so ji na nekaterih krajih celo skvarili ograjo, je rajše puščala delavce v tovarno kar pri glavnem vzhodu takoj po sedmi uri. Tako se je osemurni delavnik v nekaj mesecih spremenil sistematično v deveturni in družba je za par centov znižala plačo, da delavci sedaj ne zaslužijo nič več, kot če bi delali samo osem ur. Stotine takih slučajev se je zgodilo po ameriških industrijskih podjetjih in rudnikih. Razne delavske organizacije so morale svoje glavne bojne sile naperiti proti takim delavcem, ki ne znajo varovati svojih delavskih interesov, mesto, da bi organizacije upotrebile te svoje moči v boju proti kapitalizmu za izboljšanje delavskih razmer. Čim bolj je delavstvo nezavedno, tim bolj se je izkorišča. Kdo je kriv? Vprašajte tiste zavedne delavce, ki morajo delati med tako nezavedno maso. Odgovorili vam bodo, da so delavci sami krivi nezmožnih razmer v podjetju, ker v svoji pasji ponilnosti napram družbam in bosom ne mislijo niti najmanj na izboljšanje svojih razmer drugače, k s prikupovanjem do raznih uradnikov družbe.

Če bi bilo delavstvo zavedno tako kakor ni, potem bi se nas namučilo z raznimi akordnimi in Taylorjevimi sistemi, ki so nesreča za delavstvo. Delavstvo potrebuje š esilno veliko izobrazbo v smislu razredne zavesti. Ustvari si mora lastno politično organizacijo, ki bo pomagala delavstvu potom socialnih postav do izboljšanja njihovega stanja.

Tudi Slovenci smo v tem oziru premalo aktivni. V Molineh smo malomarni in se prav nič ne bomo gamo za ustanovitev politične organizacije. Jaz namreč ne verjamem, da mi ne potrebujemo v jalsističnega kluba. Sem celo mislila, da nam bi mnogo koristilo, da dobro organiziramo te izvršimo delo v njem z vso aktivnostjo. Kateri se strinjate s to idejo? Zberite se skupaj kadarkoli v drugo. Jaz sem pripravljen, vladam za sestanek, kjer bi se posnili za natančnejše delovanje. bomo imeli politično organizacijo, potem bomo imeli tudi ojačano delovanje na strokovnem polju. Nemogoče se nam s časoma pridruži tudi kaka strokovna organizacija kajti polje, za to je v Moline, kjer je precej industrije, jako ugodno. (H.W.) and curly hair.

Prohibicionistična kampanja, tudi tu imela uspehe in poskušajmo mesto. Za ljudi, ki so vajeni popiti kozarec ječmenovega ali na, in med to je sigurno šteje tu naše rojake, se je "suši" tež privaditi. Za enkrat si ne more pomagati, dasiravno vem, da si bom jaz ali kdo drugi, ko pri z dela, rad popije kozarec ali pive, ki človeka nekako poše. Kot sem omenil, to bomo morali sedaj preprečiti in se prilagoditi novim razmeram. Organiziraj se politično in pri večkratnih stankih bomo na vse pljače pobili do spoznanja, da je naše jlišče tudi na političnem polju ne samo na strokovnem. Ko bomo imeli močno politično organizacijo, potem bi gotovo ne pri. Pri tem bomo končno po do moči kakšni farizejski reformatorji s prohibicionistično. Tako pa smo njim pustili vsi politično moč. Zakaj so močni? Za ker imajo izpopolnjeno politično organizacijo s številnimi agitatorji, listi in agitatorično literaturo. Učimo se od drugih spoznanja, le v organizaciji je moč. Rojaki Molineh, ne odlašajte več in ustanovite svoj klub.

A. Mravljica

Hibbing, Minn. — Dne 15. maja je povozil avtomobil roja Martin Ivančič, ko se je pel s kolesom domov. Na glavi je bil precej težke poškodbe. So se nahajal v bolnišnici Adams na Hibbingu. Ponesrečeni roj je član društva Hibbing, štev. 1 SNPJ.

Taki slučajji naj bodo v sveto tistim rojakom, ki vedno lažajo s pristopom v društvo.

Louis Jager

30 MILIJ V URI

Ameriška laka. — Ameriški razpisovalci je volil pri prvih fevdalnih voljah 33 milj v uri. Ja se je dobro obnesla in ed kmalu v službo.

Razno iz inozemstva.

MLETNA POGODBA ZA POLJSKO.

Curij, 17. maja. — Po informacijah iz avstrijskih virov se Avstrija pogaja z Nemčijo za konvencijo Poljske. Pogodba ima trajati 10 let in poroča, da bo cesar Karol sprejel pogoje.

Če prejšnjih poročil je bila Nemčija pri volji prepustiti Avstriji kontrolo Poljske, medtem ko je zase pridržala kontrolo nad Kurumsko, Estonsko, Livonsko in Litvijo. Po najnovijem paktu pa pride pod nadvlado Nemčije tudi Avstrija s Poljsko vred.

Z Dunaja poročajo, da je v ogrskem državnem zboru viharina dežela, ki se ni končala. Grof Kaizer, vodja liberalne stranke, je bil odkril "resno politično zaročje" na škodo Ogrske.

Amsterdam, 17. maja. — "Vosche Zeitung" piše, da je po novi avstro-nemški alijanci Avstrija postala del in parcela Nemčije.

Dalje javljajo iz Berlina, da se nemška vlada pripravlja za prihodnjo enako pogodbo z Bolgarsko in Turčijo. Bolgarsko tudi navija, da pošlje svoje čete na zapadno fronto.

Sovrativo do Nemcev v Rusiji na račun.

Washington, 17. maja. — Mnogo poročila iz različnih virov dokazuje, da je vandalizem Nemčije prišel tudi zaslužen sadove v Rusiji, posebno v Ukrajini. Danes so prišle sledeče vesti o položaju v Rusiji:

Brezilna brzojavka se glasi, da je nemška vlada obljubila svetovni, da nemške čete ne bodo več nadaljevale pohoda v Rusijo. Ta brzojavka je datirana 13. maja. Dva dni potem so nemške čete prodirle v stroje donskih kozakov, kjer se nahajajo velike zaloge pšenice in pšenice.

Državni departament je prejel poročilo da niti polovica poljske vojske ni letos obsejanega. Kar je bilo leta 1914, so ga kmotje imeli in Nemcem je ostalo izločiti nemških virov poročila, da je Nemčija okupirala Sebastopol, da je močnega protinemškega gibanja v Ukrajini. Berlinški lokalni časopis piše, da so Ukrajinci zopet izjemno nemški invarizije. Krma. Drugi list "Welt am Montag" pravi, da nemško ljudstvo ne more več prikriti nezadovoljstva, ki vladajo v Rusiji. Nemci so v Rusiji vse svoje buharizirane, ki leti nemški list, ki je bil pripravljen iz Rusije, je dejal v intervjuju, da mu je znano iz znanstvenih virov, da so Rusi ohranili veliko večino orožja in streliva stare ruske armade. Po njegovem mnenju je orožja in streliva še toliko v Rusiji, da lahko oborožijo poljubni milijon mož. Dalje je rekel, da narašča mržnja proti Nemcem splošno med vsem ljudstvom v Rusiji. — Lukič je služil pri jugoslovanskih polkih na Ruskem, ki so bili organizirani iz srbskih, hrvaških in slovenskih ujetnikov.

V Nikolajevu so Nemci izvajali krave boje, ko so razpustili lokalni delavsko-vojaški svet. Dalje poročajo, da so Nemci s minami napeli pot v Azovsko morje skozi območje Jenkale.

Iz švedskih virov javljajo, da v švedskem časopisu kroži apel za ustanovitve monarhije. Apel so podpisali zastopniki vseh buržoaznih strank in tudi mladofineci, ki so bili organizirani iz srbskih, hrvaških in slovenskih ujetnikov.

V Nikolajevu so Nemci izvajali krave boje, ko so razpustili lokalni delavsko-vojaški svet. Dalje poročajo, da so Nemci s minami napeli pot v Azovsko morje skozi območje Jenkale.

Iz švedskih virov javljajo, da v švedskem časopisu kroži apel za ustanovitve monarhije. Apel so podpisali zastopniki vseh buržoaznih strank in tudi mladofineci, ki so bili organizirani iz srbskih, hrvaških in slovenskih ujetnikov.

V Nikolajevu so Nemci izvajali krave boje, ko so razpustili lokalni delavsko-vojaški svet. Dalje poročajo, da so Nemci s minami napeli pot v Azovsko morje skozi območje Jenkale.

Iz švedskih virov javljajo, da v švedskem časopisu kroži apel za ustanovitve monarhije. Apel so podpisali zastopniki vseh buržoaznih strank in tudi mladofineci, ki so bili organizirani iz srbskih, hrvaških in slovenskih ujetnikov.

V Nikolajevu so Nemci izvajali krave boje, ko so razpustili lokalni delavsko-vojaški svet. Dalje poročajo, da so Nemci s minami napeli pot v Azovsko morje skozi območje Jenkale.

Iz švedskih virov javljajo, da v švedskem časopisu kroži apel za ustanovitve monarhije. Apel so podpisali zastopniki vseh buržoaznih strank in tudi mladofineci, ki so bili organizirani iz srbskih, hrvaških in slovenskih ujetnikov.

V Nikolajevu so Nemci izvajali krave boje, ko so razpustili lokalni delavsko-vojaški svet. Dalje poročajo, da so Nemci s minami napeli pot v Azovsko morje skozi območje Jenkale.

Iz švedskih virov javljajo, da v švedskem časopisu kroži apel za ustanovitve monarhije. Apel so podpisali zastopniki vseh buržoaznih strank in tudi mladofineci, ki so bili organizirani iz srbskih, hrvaških in slovenskih ujetnikov.

V Nikolajevu so Nemci izvajali krave boje, ko so razpustili lokalni delavsko-vojaški svet. Dalje poročajo, da so Nemci s minami napeli pot v Azovsko morje skozi območje Jenkale.

Iz švedskih virov javljajo, da v švedskem časopisu kroži apel za ustanovitve monarhije. Apel so podpisali zastopniki vseh buržoaznih strank in tudi mladofineci, ki so bili organizirani iz srbskih, hrvaških in slovenskih ujetnikov.

V Nikolajevu so Nemci izvajali krave boje, ko so razpustili lokalni delavsko-vojaški svet. Dalje poročajo, da so Nemci s minami napeli pot v Azovsko morje skozi območje Jenkale.

Iz švedskih virov javljajo, da v švedskem časopisu kroži apel za ustanovitve monarhije. Apel so podpisali zastopniki vseh buržoaznih strank in tudi mladofineci, ki so bili organizirani iz srbskih, hrvaških in slovenskih ujetnikov.

V Nikolajevu so Nemci izvajali krave boje, ko so razpustili lokalni delavsko-vojaški svet. Dalje poročajo, da so Nemci s minami napeli pot v Azovsko morje skozi območje Jenkale.

Iz švedskih virov javljajo, da v švedskem časopisu kroži apel za ustanovitve monarhije. Apel so podpisali zastopniki vseh buržoaznih strank in tudi mladofineci, ki so bili organizirani iz srbskih, hrvaških in slovenskih ujetnikov.

nemška vlada natančno pojasni, kaj znači prodiranje njenih, ukrajinskih in finskih čet v ozemlje sovjeta.

Lloyd George je dobil Karlovo pismo.

London, 17. maja. — Pacifisti so večer izjavili debato v parlamentu, ko so vprašali tajnika zunanjih zadev Balfoura, zakaj ni bil predsednik Združenih držav obveščen o znanem pismu avstrijskega cesarja, ki je lani ponujal mir. Balfour je odgovoril, da je bilo pismo privatna stvar, ki je bilo izročeno predsedniku Francije proti objavi, da ga sme citirati razen francoskega ministrskega predsednika samo še Lloyd George. Balfour je tudi dejal, da pismo ni nudilo najmanjše podlage za mirovno pogajanje. Vse doslejane mirovne ponudbe in razprave od strani centralnih držav niso imele drugega namena kakor napraviti razdor med zavezniki.

Končno je rekel Balfour, da je Anglija vedno pripravljena upoštevati resno mirovno ponudbo sovražnika.

Bolgarsko-turški spor.
Paris, 17. maja. — Vesti od vseh strani potrjujejo poročila, da se Bolgari in Turki vedno bolj grdo gledajo. Mladoturki vodijo v svojem časopisu ostro kampanjo proti Bolgarski in tožijo da so centralne države prevarile Turčijo v korist Bolgarov. Na drugi strani je bolgarsko časopisje naperilo sovražnost na napram Turčiji.

Nemčija se še trudi da bi poravnala spor. Včeraj je odpotoval avstrijski cesar Karl s svojim zunanjim ministrom Burjanom v Sofijo odkoder pojde v Carigrad z namenom, da reši difference. Medtem pa skuša nemški poslanik v Carigradu, grof Bernstorff, kateri je bil prej v Ameriki, pomiriti Turke. Turčija se jezi zaradi tega, ker je Bolgarska dobila velik kos teritorija na račun Rumunsk.

Obsedno stanje v Odesi.
Amsterdam, 17. maja. — Po zadnjih vestih o položaju v Rusiji vlada anarhija v Odesi. Poulični boji med domačini in Nemci go na dnevnem red in nemške vojske oblasti so proglasile prek rop.

Ukrajinci zapuščajo Kijev. Ti so se druzin se je je preselilo drugam. Različno Nemci navajajo nasprotujočje temu.

Rusi so potopili podmornike.
London, 17. maja. — Admiralteta je dobila vest, da so Rusi razstrelili enajst podmornik v finskem vodstvu, predno se je njihova mornarica umaknila pred nemško floto. Osem podmornik je bilo angleškega izdelka, štiri pa ameriške. Obrežne baterije v Hangsu so bile tudi uničene na povelje odbora ruskih pomorščakov in Nemci z belo finsko gardo niso dobili niti enega topa v svoje roke.

Baza jugoslovanskega gibanja.
Bern, Švica. — Pred nedavnim je bil v graški vsememski "Tagespost" priobčen članek, kjer je med drugim rečeno, da znači mirovna pogodba med centralnimi zavezniki in Rusijo ter Rumunijo "poraz vseh slovanske ideje."

List "Hrvatska Država" odgovarja na ta članek sledeče: "Tagespost" se zelo moti, če misli, da je naš program odvisen od zmage ali poraza zaveznikov. Kot danes lahko navedemo to, da so bile naše deklaracije in program zmernejše takrat, ko so bile ruske armade še zmagovite, medtem, ko naše zahteve danes niso več tako zmerne za tiste, na katerih račun jih zahtevamo. Predvsem opazovalec lahko razvidi, da se je v našem narodu razvil logično in narodni radikalizem, neodvisen od zunanjih vplivov. To stanje so povzročili notranji in ne zunanji faktorji. Če bi mi gradili naše cilje izključno na zmago zaveznikov, potem bi nam ne bilo treba tega boja, ki ga vodimo danes, nego bi stali enostavno na strani konflikta kot opazovalec in kot taki pričakovali rešitev našega vprašanja od zunanjih sil.

(Mnogo besed zaplenjenih.) Mi smatramo naše ljudstvo glavnim faktorjem za uresničitev naših narodnih ciljev. (Ena vrsta zaplenjena). Le ti tisti narodi, ki so dovolj samozvestni, se morejo ohraniti na površju, ker imajo v sebi dovolj moči za borbo svojega obstanka. Naša politika je formirana neod-

visno od militarističnih porazov ali zmag. Mi jo gradimo na ljudski sili, pri čem pa imamo vedno pred očmi idejo zedinjenja naše domovine.

To je naš program, pa če so Rusi v Marmarosh-Sigetu, ali Nemci v Kijevu ali Parizu, ali pa Francozje v Berlinu. Naš program se ne menja po zmagah zaveznikov ali centralnih sil. Naš program se ne spreminja zato, ker je nespremenljiv!

Ali je že kdaj bil na svetu narod, ki se je odrekel pravici do svobode in zedinjenja? Ali so se tej pravici odrekli Poljaki potem, ko so bili že tretjič razdeljeni? Ali Italijani po katastrofi 1. 1848? Ali Francozi, potem ko so izgubili Alžacijo-Loreno? Ali morda Nemci, po Napoleonovem vходу v Berlin? (Dve vrsti zaplenjenih.)

Odločitev našega narodnega problema, kajti edino moč našega lastnega ljudstva ga bo rešila.

To je naše trdno uverjenje in po tem gradimo in izvršujemo našo ljudsko politiko. Razume se, da ne zapiramo oči pred zunanjimi dogodki. Zmaga pravice za namo odločevanje in demokracije je zmaga tudi našega ljudstva; ob enem je to zmaga vseh narodov, ki žele človeško družbo zgrajeno na podlagi in enakosti.

"Hrvatska Država" je s tem povedala svetu, da se Jugoslavlani v svoji borbi za rešitev izpod avstro-ogrškega jarma ne zanašajo toliko na pomoč zunanjih sil, kot na svoje notranje narodne sile. Sila ljudstva je faktor, ki šteje. Narodi, ki ne čutijo v sebi dovolj moči, da se vzdržijo na površju, nego se popolnoma zanašajo na zunanjo pomoč, so obsojeni umiranju.

Pravzaprav je takim narodom vseeno, kaj se zgodi z njimi, kajti narod, ki se ne bori sam za svoj obstanek, se lahko prišteva k neciviliziranim narodom.

"Hrvatska Država" pravi, da so Jugoslavlani zahtevali od Avstrije velike malaj taktiki, ko so bile ruske armade še zmagovite, kot pa sedaj, ko je Rusija vojaško poražena; kar smatra gruča "Tagespost" poraz vseh slovanske ideje. In vendar vidimo gibanje Čehov in Jugoslovancev, ne da bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

visno od militarističnih porazov ali zmag. Mi jo gradimo na ljudski sili, pri čem pa imamo vedno pred očmi idejo zedinjenja naše domovine.

To je naš program, pa če so Rusi v Marmarosh-Sigetu, ali Nemci v Kijevu ali Parizu, ali pa Francozje v Berlinu.

Naš program se ne menja po zmagah zaveznikov ali centralnih sil. Naš program se ne spreminja zato, ker je nespremenljiv!

Ali je že kdaj bil na svetu narod, ki se je odrekel pravici do svobode in zedinjenja? Ali so se tej pravici odrekli Poljaki potem, ko so bili že tretjič razdeljeni? Ali Italijani po katastrofi 1. 1848? Ali Francozi, potem ko so izgubili Alžacijo-Loreno? Ali morda Nemci, po Napoleonovem vходу v Berlin? (Dve vrsti zaplenjenih.)

Odločitev našega narodnega problema, kajti edino moč našega lastnega ljudstva ga bo rešila.

To je naše trdno uverjenje in po tem gradimo in izvršujemo našo ljudsko politiko. Razume se, da ne zapiramo oči pred zunanjimi dogodki. Zmaga pravice za namo odločevanje in demokracije je zmaga tudi našega ljudstva; ob enem je to zmaga vseh narodov, ki žele človeško družbo zgrajeno na podlagi in enakosti.

"Hrvatska Država" je s tem povedala svetu, da se Jugoslavlani v svoji borbi za rešitev izpod avstro-ogrškega jarma ne zanašajo toliko na pomoč zunanjih sil, kot na svoje notranje narodne sile. Sila ljudstva je faktor, ki šteje. Narodi, ki ne čutijo v sebi dovolj moči, da se vzdržijo na površju, nego se popolnoma zanašajo na zunanjo pomoč, so obsojeni umiranju.

Pravzaprav je takim narodom vseeno, kaj se zgodi z njimi, kajti narod, ki se ne bori sam za svoj obstanek, se lahko prišteva k neciviliziranim narodom.

"Hrvatska Država" pravi, da so Jugoslavlani zahtevali od Avstrije velike malaj taktiki, ko so bile ruske armade še zmagovite, kot pa sedaj, ko je Rusija vojaško poražena; kar smatra gruča "Tagespost" poraz vseh slovanske ideje. In vendar vidimo gibanje Čehov in Jugoslovancev, ne da bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta. In če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno avstrijski poraz odločil iz tega sveta.

Če bi imeli kakršnokoli kladivo, ki bi jih kratkotrajno av

